

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดทางภาษาศาสตร์และแนวการสอน

แบบเน้นประสบการณ์ร่วมกับการเรียนรู้ภาษาโดยใช้เทคโนโลยี (TELL)

เพื่อแก้ปัญหการออกเสียงภาษาไทยในนักศึกษาชาติพันธุ์**

Thai language Teaching Model Based on Thai Linguistics Concept and an Experience-Based Approach with Technology-Enhanced Language Learning (TELL) to Resolve the Thai Pronunciation Problem in Ethnic Students

กษมา สุรเดชา^{1,*}, ทรงภพ ขุนมธุรส², จุฑารัตน์ เกตุปาน³ และกฤษฎากาญจน์ โตพิทักษ์⁴

Kasama Suradacha^{1,*}, Songphop Khunmathurot², Jutharat Ketpan³

and Krittayakan Topithak⁴

(Received: Apr. 3, 2025; Revised: Jul. 9, 2025; Accepted: Jul. 14, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการออกเสียงภาษาไทยในนักศึกษาชาติพันธุ์ 2) สร้างและหาคุณภาพของรูปแบบ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบ 4) ประเมินรูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร สาขาภาษาไทย การประถมศึกษา และสังคมศึกษา 15 คน 2) นักศึกษาชาติพันธุ์ชั้นปีที่ 2 สาขาภาษาไทยและการประถมศึกษา 11 คน 3) นักศึกษาชาติพันธุ์ ชั้นปีที่ 3 สาขาสังคมศึกษา 6 คน 4) ผู้เชี่ยวชาญ 12 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แบบวิเคราะห์เอกสาร 2) แบบสัมภาษณ์ 3) แบบวัดความสามารถในการออกเสียง 4) แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบ 5) แบบบันทึกผลการทดลองใช้รูปแบบ 6) แบบประเมินความพึงพอใจ 7) แบบบันทึกประเด็นการประชุมกลุ่ม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

¹ นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก 65000

Ph.D., Student of Educational Administration, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

* Corresponding author, e-mail: kazama.sura@gmail.com

^{2,3,4} คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก 65000

Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

** บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดทางภาษาศาสตร์และแนวการสอนแบบเน้นประสบการณ์ร่วมกับการเรียนรู้ภาษาโดยใช้เทคโนโลยี (TELL) เพื่อแก้ปัญหการออกเสียงภาษาไทยในนักศึกษาชาติพันธุ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยของนักศึกษาชาติพันธุ์ ได้แก่ ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ 2) รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทย มี (1) หลักการ (2) จุดมุ่งหมาย (3) กระบวนการจัดการเรียนการสอน (4) บทบาทผู้เรียนและผู้สอน และ (5) การวัดและประเมินผล 3) นักศึกษาชาติพันธุ์มีความสามารถในการออกเสียงภาษาไทยสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นักศึกษามีความพึงพอใจหลังใช้รูปแบบระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการสอนภาษาไทย การสอนแบบเน้นประสบการณ์ ผู้เรียนชาติพันธุ์
ปัญหาการออกเสียงภาษาไทย

ABSTRACT

This research aimed to: 1) investigate Thai pronunciation difficulties among ethnic students; 2) develop and determine the quality of a teaching model; 3) study the effectiveness of the model; and 4) evaluate the model. The study sample included 15 lecturers from the Faculty of Education at Kamphaeng Phet Rajabhat University and 17 second- and third-year ethnic students from Thai Language, Primary Education, and Social Studies programs. Additionally, 12 experts were involved in model validation. Tools utilized included document analysis, interviews, a pronunciation ability test, model assessment forms, an experimental results recording form, a satisfaction survey, and a focus group form. Statistical analysis employed percentage, mean, standard deviation, and the t-test.

Key findings are as follows: 1) Thai pronunciation challenges among ethnic students encompassed difficulties in articulating consonants, vowels, and tones, 2) The developed Thai language teaching model consists of (1) principles, (2) objectives, (3) teaching and learning processes, (4) roles of learners and teachers, and (5) measurement and evaluation, 3) The ethnic students' Thai pronunciation ability was significantly higher after using the model compared to before, at the .05 statistical level, and 4) Students reported the highest overall level of satisfaction with the developed model.

Keywords: Thai language teaching models, Experience-based approach, Ethnic learners
Thai pronunciation problems

บทนำ

“กลุ่มชาติพันธุ์” ที่อาศัยอยู่บนภูเขา หรือที่รู้จักกันในนาม “ชาวเขา” หมายถึง กลุ่มคนที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่บนภูเขา ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก มีขนบธรรมเนียมประเพณีและภาษาพูดเป็นของตนเอง โดยอยู่ร่วมกันแบบเครือญาติ ชาติพันธุ์เดียวกันจะอาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกันเกิดเป็นชุมชนระดับหมู่บ้าน แต่ละชาติพันธุ์มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่สืบทอดจากบรรพบุรุษ ประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์หลากหลายมากแต่หากจะนับเฉพาะกลุ่ม “ชาวเขา” ตามคำจำกัดความของหน่วยงานราชการ แบ่งได้เป็น 9 เผ่า ส่วนใหญ่เป็นชาติพันธุ์ “ปกากะญอ (กะเหรี่ยง)” พบมากถึงประมาณ 200,000 คน (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย, 2559, น. 13)

เมื่อพิจารณากลุ่มคนที่อาศัยอยู่ร่วมกันใน “พื้นที่ปิด” ในลักษณะที่มี “ภูเขา” ล้อมรอบ โดยมีบริบททางวัฒนธรรมและมีความเชื่อเป็นของตนเองแล้ว ย่อมเกิดความแตกต่างกับกลุ่มคนส่วนใหญ่ของประเทศ ทำให้จำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมในด้านต่างๆ รวมถึง “ความแตกต่างทางด้านภาษา” ที่เป็นหนึ่งในปัญหาหลัก เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์ใช้ภาษาที่แตกต่างจากภาษาไทยมาตรฐาน (Standard Thai) ทั้งนี้ ภาษาไทยมาตรฐานมีความสำคัญมากในไทย เพราะเป็นภาษาราชการ ภาษาประจำชาติ ดังนั้นจึงจัดว่าเป็นภาษาที่มี “ศักดิ์ศรี (Prestige)” ในลำดับสูงสุดของไทย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2560) ด้วยเหตุนี้จึงต้องใช้ภาษาไทยมาตรฐานติดต่อในสถานที่ราชการรวมถึงใช้ใน “สถานศึกษา” ซึ่งเป็นสถานที่ราชการสำคัญในการพัฒนาบุคลากรของประเทศ

สถานศึกษาทุกระดับในประเทศ ส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยในการเรียนการสอน ดังนั้น “ภาษาไทย” จึงเป็นเหมือน “สะพาน” ที่จะช่วยส่งต่อความรู้ เมื่อพิจารณากลุ่มชาติพันธุ์ที่ใช้ภาษาท้องถิ่น (Vernacular language) เป็นภาษาแม่ (First language) และใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง (Second language) ผู้เรียนชาติพันธุ์จึงมักประสบปัญหาการใช้ภาษาไทยในสถานศึกษาอยู่เสมอ เพราะภาษาไทยแตกต่างจากภาษาแม่จึงส่งผลให้ออกเสียง “ไม่ชัดเจน” ตัวอย่างเช่น บางกลุ่มชาติพันธุ์ไม่มีตัวสะกด ก็จะใช้เสียงอื่นที่มีใช้ในภาษาชาติพันธุ์แทน ลักษณะนี้เรียกว่า การแทรกแซงภาษา (Linguistic interference) ซึ่งเกี่ยวข้องกับ “การสัมผัสภาษา (Language contact)” เกิดขึ้นเมื่อบุคคลใดก็ตามใช้สองภาษาสลับกัน ภาษาทั้งสองนั้นจะมีอิทธิพลซึ่งกันและกันอาจเรียกว่า “เกิดการแทรกแซงกัน” ได้ด้วย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2560)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เปิดการเรียนการสอนทั้งหมด 10 สาขาวิชาพบว่า มีนักศึกษาชาติพันธุ์ส่วนหนึ่งออกเสียงไม่ชัดเจน จากการสอบถามเบื้องต้นเป็นนักศึกษาชาติพันธุ์ปกากะญอ (กะเหรี่ยง) เมื่อสำรวจข้อมูลเพิ่มเติม พบว่ามีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดตาก กำแพงเพชร และสุโขทัย โดยมากนิยมศึกษาต่อ สาขาภาษาไทย การประถมศึกษาและสังคมศึกษา เพราะ “ขาดแคลนครู” ในบ้านเกิด บางส่วนจบจากโรงเรียนที่ส่วนใหญ่เป็นชาติพันธุ์และครูใช้ภาษาชาติพันธุ์สอนรายวิชาต่างๆ นักเรียนจะได้เรียนภาษาไทยในรายวิชาภาษาไทยเท่านั้น ทั้งนี้ปัญหาการออกเสียงไม่ชัดเจน

ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้การสอนในคณะครุศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน “รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับครู” มักได้ผลการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร เมื่อเทียบกับนักศึกษาครูทั่วไป เพราะนักศึกษาต้องฝึกฝนใช้ “ทักษะการพูด” เพื่อทดลองจัดการเรียนการสอนหน้าชั้น ซึ่งการออกเสียงไม่ชัดเจนย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญ ทั้งยังเกิดปัญหาอื่นตามมา คือ การขาดความมั่นใจ รู้สึกแปลกแยกและไม่กล้านำเสนองาน

ทั้งนี้ จากการสืบค้นเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการออกเสียงไม่ชัดเจนในกลุ่มชาติพันธุ์ พบการใช้ “แนวคิดทางภาษาศาสตร์” เพื่อแก้ไขปัญหา โดยใช้ความรู้เรื่อง ระบบเสียงตำแหน่งการเกิดเสียง อวัยวะในปาก (สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ, 2559) ด้วยเหตุนี้จึงสนใจนำ “แนวคิดภาษาศาสตร์” มาช่วยแก้ไขปัญหา แต่จากการสืบค้นพบแต่ “กลุ่มตัวอย่าง” ในระดับ “การศึกษาขั้นพื้นฐาน” ไม่พบในระดับอุดมศึกษา ซึ่งการเรียนภาษาที่ 2 ย่อมมี “การแทรกแซงภาษา” อาจเกิดจาก “ความคุ้นชิน” กับภาษาแม่ และในวัยอุดมศึกษาอาจจะเป็นการยากที่ “แก้ไข” การออกเสียง

ด้วยเหตุนี้จึงสืบค้นเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่เพิ่มเติมพบ บทความวิชาการของ กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล (2561) เสนอ “แนวคิดการสอนภาษาไทยด้วยการจัดการสอนแบบประสบการณ์” และ “การถ่ายโยงการเรียนรู้ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ” โดยระบุว่า “แนวการสอนที่เน้นประสบการณ์ (Experience-based approach) นำมาเป็นแนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการสื่อสาร (Communicative approach) ได้ดี เพราะเป็นมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกฝนปฏิบัติ (Learning by doing) เมื่อศึกษาเพิ่มเติม Budhai & Skipwith (2017) อธิบายว่า Kolb เป็นผู้ริเริ่ม โดยพัฒนาจากแนวคิดของ Dewey มีดังนี้ 1) การรับประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม (Concrete experience) 2) การสังเกตอย่างไตร่ตรอง และสะท้อนกลับ (Reflective observation) 3) การสร้างแนวคิดแบบนามธรรม (Abstract conceptualization) และ 4) การทดลองปฏิบัติ (Active experimentation) พิจารณาแล้วนำมาใช้กับ “แนวคิดทางภาษาศาสตร์” ได้ แต่ผู้วิจัยต้องการให้ผู้เรียน “ทบทวนด้วยตนเอง” ได้ทุกที่ทุกเวลา

จากการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม ได้พบ “แนวคิดการเรียนรู้ภาษาโดยใช้เทคโนโลยีสนับสนุน” Technology-Enhanced Language Learning (TELL) โดยที่ วัชรพล วิบูลยศรีน (2563) กล่าวว่า คือ การประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตและเครื่องมือสื่อสารทำให้เกิดการเรียนรู้ภาษาโดยมีเทคโนโลยีช่วยสนับสนุน ควรนำมาใช้ในการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เพราะปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเข้าถึงได้ง่าย ทั้งที่บ้าน ที่โรงเรียน สามารถเข้าถึงจากโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบสมาร์ทโฟนได้ทุกที่ ทุกเวลา ทั้งนี้ผู้เรียนในยุคปัจจุบันที่อยู่ใน Generation Z เติบโตมาพร้อมเทคโนโลยีอยู่แล้วสามารถเรียนรู้และเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ บนเว็บแอปพลิเคชัน (Web application) ได้โดยง่าย

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่พัฒนา “รูปแบบ” การเรียนการสอนภาษาไทยจาก “แนวคิดทางภาษาศาสตร์” “แนวการสร้างแบบเน้นประสบการณ์” ร่วมกับ “การเรียนรู้ภาษาโดยใช้

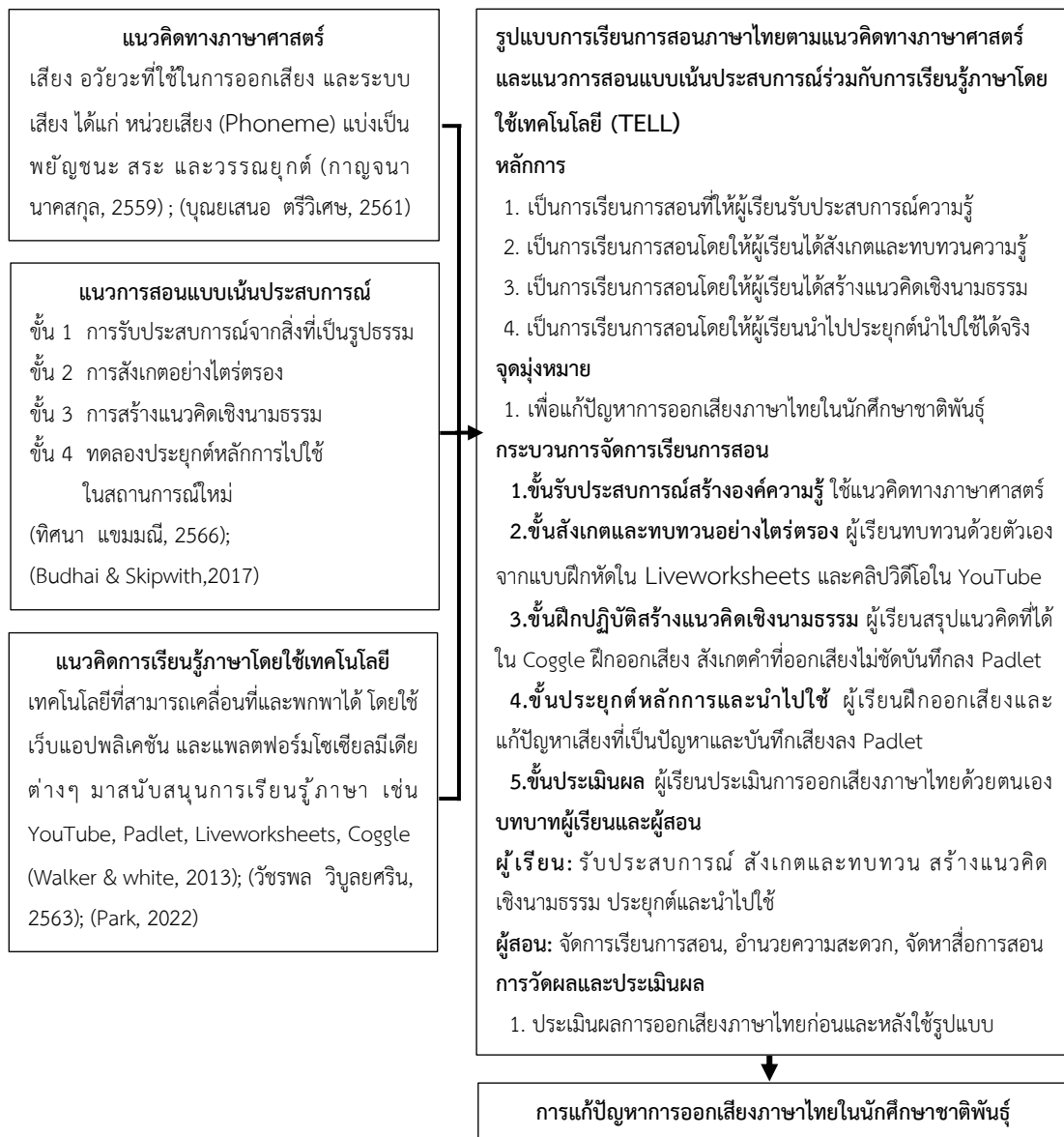
เทคโนโลยี (TELL)” เพื่อแก้ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยในนักศึกษาชาติพันธุ์ ในที่นี้คือนักศึกษาชาติพันธุ์ปกากะญอ โดยมี “ภาษาศาสตร์” ที่เป็นพื้นฐานความรู้ในการออกเสียงให้ผู้เรียน แล้วจึงให้ฝึกแก้ไขปัญหาการออกเสียงด้วยตนเอง โดยใช้ “แนวการสอนแบบเน้นประสบการณ์” และ ทบทวนด้วยตนเองผ่าน “การเรียนรู้ภาษาโดยใช้เทคโนโลยีสนับสนุน” เพื่อการเรียนรู้อย่างยั่งยืน และสามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์อื่นที่ไม่มีครูได้ นำไปสู่ความมั่นใจในการออกเสียง จนนำไปสอนนักเรียนในอนาคตได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการออกเสียงภาษาไทยในนักศึกษาชาติพันธุ์
2. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดทางภาษาศาสตร์และแนวการสอนแบบเน้นประสบการณ์ร่วมกับการเรียนรู้ภาษาโดยใช้เทคโนโลยี (TELL) เพื่อแก้ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยในนักศึกษาชาติพันธุ์
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียงภาษาไทยของนักศึกษาชาติพันธุ์ก่อนและหลังใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดทางภาษาศาสตร์และแนวการสอนแบบเน้นประสบการณ์ร่วมกับการเรียนรู้ภาษาโดยใช้เทคโนโลยี (TELL) เพื่อแก้ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยในนักศึกษาชาติพันธุ์
4. เพื่อศึกษาผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาชาติพันธุ์หลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดทางภาษาศาสตร์และแนวการสอนแบบเน้นประสบการณ์ร่วมกับการเรียนรู้ภาษาโดยใช้เทคโนโลยี (TELL) เพื่อแก้ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยในนักศึกษาชาติพันธุ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) แนวคิดทางภาษาศาสตร์ เป็นพื้นฐานความรู้ในการออกเสียงให้ผู้เรียน นำไปสู่ 2) แนวการสอนแบบเน้นประสบการณ์ ให้ผู้เรียนทดลองแก้ไขปัญหาการออกเสียงด้วยตนเอง และ ฝึกฝนทบทวนด้วยตนเองผ่าน 3) การเรียนรู้ภาษาโดยใช้เทคโนโลยีสนับสนุน แล้วจึงนำมาสร้างเป็น “รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทย” ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยและพัฒนา (Research & Development) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาการออกเสียงภาษาไทยในนักศึกษาชาติพันธุ์

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 อาจารย์คณะครุศาสตร์ สาขาภาษาไทย การประถมศึกษา และสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร สาขาละ 5 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 คน

1.2 นักศึกษาชาติพันธุ์ปกากะญอที่ออกเสียงไม่ชัด คณะครุศาสตร์ สาขาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 6 คน (Try out)

1.3 นักศึกษาชาติพันธุ์ปกากะญอที่ออกเสียงไม่ชัด คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย และการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 11 คน

2. เครื่องมือที่ใช้และการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 “แบบวิเคราะห์เอกสาร” ใช้ข้อความแบบปลายเปิด (Open ended question) และกำหนดประเด็นปัญหาการออกเสียงด้านต่างๆ ได้แก่ การออกเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00

2.2 “แบบสัมภาษณ์” ใช้ชนิดกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) และกำหนดประเด็นที่สัมภาษณ์ เพื่อใช้สัมภาษณ์อาจารย์ที่สอนนักศึกษาชาติพันธุ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00

2.3 “แบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาไทย” แบ่งเป็นคำ จำนวน 50 คำ และ ข้อความ จำนวน 20 ข้อความ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ระหว่าง 0.60-1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 การวิเคราะห์ “แบบวิเคราะห์เอกสาร” และ “แบบสัมภาษณ์” โดยการวิเคราะห์เชิงอุปนัย และสรุปเป็นความเรียงเชิงพรรณนา

3.2 การวิเคราะห์ “แบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาไทย” โดยการทดสอบ และสรุปผล การทดสอบเป็นความเรียงเชิงพรรณนา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ผู้เชี่ยวชาญระดับอุดมศึกษาด้านภาษาไทย 2 คน ด้านหลักสูตร และการสอน 1 คน ด้านวิจัยและประเมินผล 2 คน รวม 5 คน เพื่อหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินรูปแบบและคู่มือ

1.2 ผู้เชี่ยวชาญระดับอุดมศึกษาด้านภาษาไทย 1 คน ด้านหลักสูตร และการสอน 1 คน ด้านวิจัยและประเมินผล 2 คน ด้านภาษาศาสตร์ 2 คน ด้านเทคโนโลยีการศึกษา 1 คน รวม 7 คน สำหรับประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบ

1.3 นักศึกษาชาติพันธุ์ปกากะญอที่ออกเสียงไม่ชัด คณะครุศาสตร์ สาขา สังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 6 คน (Try out)

2. เครื่องมือที่ใช้และการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสร้างรูปแบบ คู่มือการใช้รูปแบบ ประเมินความถูกต้อง และเหมาะสมของรูปแบบ และการบันทึกผลการทดลองใช้รูปแบบมีรายละเอียดดังนี้

2.1 “รูปแบบ” ที่พัฒนาขึ้นมี 5 องค์ประกอบตามที่สังเคราะห์จาก Joyce, Weil & Calhoun (2015) ทิศนา ขมมณี (2566) ได้แก่ (1) หลักการ (2) จุดมุ่งหมาย (3) กระบวนการจัดการเรียน การสอน (4) บทบาทผู้เรียนและผู้สอน และ (5) การวัดและประเมินผล เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 มีความถูกต้องในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.60) และความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.75)

2.2 “คู่มือการใช้รูปแบบ” ที่พัฒนาขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.60) และความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.57)

2.3 “แบบบันทึกผลการทดลองใช้รูปแบบ” ใช้ข้อความแบบปลายเปิด (Open ended question) และกำหนดประเด็นจากความเหมาะสม ความเป็นไปได้ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ระหว่างระหว่าง 0.80-1.00

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการประเมินรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลระดับความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 3 เปรียบเทียบความสามารถหลังใช้รูปแบบ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษชาติพันธุ์ปกากะญอที่ออกเสียงไม่ชัด คณะครุศาสตร์ สาขาวิชา ภาษาไทย และการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 11 คน

2. เครื่องมือที่ใช้และการเก็บรวบรวมข้อมูล

“แบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาไทย” ใช้ชุดเดียวกับที่ใช้ ในขั้นตอนที่ 1 ซึ่งเป็นคะแนนก่อนการใช้รูปแบบด้วย ส่วนคะแนนที่ได้ในขั้นตอน 3 นี้ใช้เป็นคะแนน หลังการใช้รูปแบบ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์คะแนนที่ได้โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจากการแบบทดสอบ ก่อนการใช้รูปแบบและหลังการใช้รูปแบบโดยใช้ สถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test Dependent)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความพึงพอใจหลังใช้รูปแบบ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาชาติพันธุ์ปกากะญอที่ออกเสียงไม่ชัด คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย และการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2566 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 11 คน

2. เครื่องมือที่ใช้และการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 “แบบประเมินความพึงพอใจ” ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบลิเคิร์ต (Likert scale) รัตนะ บัวสนธ์ (2563) มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1) ผู้สอน 2) เนื้อหา 3) วิธีการจัด การเรียนการสอน 4) สื่อประกอบการสอน และ 5) การวัดและการประเมินผล เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00

2.2 “แบบบันทึกประเด็นการประชุมกลุ่ม” (Focus group) ใช้ข้อคำถาม แบบปลายเปิด (Open ended question) และกำหนดประเด็นคำถามโดยใช้หลักแนวคิดเชิงระบบของ Hubbell & Goodwin (2019) ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Processes) และผลผลิต (Outputs) เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 นำข้อมูลที่ได้จาก “แบบประเมินความพึงพอใจ” มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย สอนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลระดับความพึงพอใจ

3.2 วิเคราะห์ “แบบบันทึกประเด็นการประชุมกลุ่ม” โดยใช้การวิเคราะห์เชิงอุปนัย และสรุปเป็นความเรียงเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยของนักศึกษาชาติพันธุ์

1.1 ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะ พบปัญหาการออกเสียงพยัญชนะมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 38.95 ของปัญหาการออกเสียงทั้งหมด และพบปัญหาการออกเสียง “พยัญชนะท้าย” สูงที่สุด โดยพบปัญหาในลักษณะ “การแทนที่ของเสียง” ได้แก่ /-ŋ/ เป็น /-n/ เช่น ออกเสียง “ร่วน” เป็น “ร่วน” ในขณะที่เดียวกันพบแทนที่เสียง /-n/ เป็น /-ŋ/ ด้วยเช่นกัน เช่น ออกเสียง “หม่น” เป็น “หม่ง” ในทำนองเดียวกันนี้พบ “การแทนที่ของเสียง” พยัญชนะท้ายในมาตราอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน ได้แก่ ตัวสะกด /-t/ (แม่กด) และ /-k/ (แม่กก) นอกจากนี้ยังพบปัญหาที่เป็น “การไม่ออกเสียง” พยัญชนะท้ายด้วย เช่น ออกเสียง “เรือน” เป็น “เรือ” รองลงมาคือ “พยัญชนะต้นเดียว” พบการออกเสียง /r/ เป็น /l/

และพบน้อยที่สุด คือ “การออกเสียงพยัญชนะต้นควบ” พบ “การแทนที่ของเสียง” พยัญชนะต้นควบ บางเสียง ทั้งนี้ยังพบข้อสังเกตที่น่าสนใจคือพบ “การแยกพยางค์” เช่น ออกเสียง “ผลิ” เป็น “พะ-หลิ”

1.2 ปัญหาการออกเสียงสระ พบ “การแทนที่ของเสียง” ในสระเดียว ออกเสียง /a:/ (สระอา) เป็น /a/ (สระอะ) เช่น ออกเสียง “การ” เป็น “กัน” ขณะเดียวกันพบว่ามี การออกเสียง /a/ (สระอะ) เป็น /a:/ (สระอา) ด้วยเช่นกัน เช่น ออกเสียง “เฉไฉ” เป็น “เฉฉาย” ในลักษณะที่เป็นการ “สลับที่” กันระหว่าง “สระเสียงยาว” และ “สระเสียงสั้น” นอกจากนี้ยังพบ “การแทนที่ของเสียง” ในสระประสมบางเสียงด้วย คือ /ua:/ (สระเอือ) เป็น /e:/ (สระเอ) เช่น ออกเสียง “เรื้อย” เป็น “เร้ย”

1.3 ปัญหาการออกเสียงวรรณยุกต์ พบปัญหาการออกเสียงวรรณยุกต์ ร้อยละ 11.62 พบว่า มีการแทนที่เสียงวรรณยุกต์สามัญ และเสียงจัตวาปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง

2. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทย

รูปแบบการเรียนการสอนนี้ประกอบด้วยมี 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 4) บทบาทผู้เรียนและผู้สอน และ 5) การวัดและประเมินผล ดังแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดทางภาษาศาสตร์และแนวการสอนแบบเน้นประสบการณ์ร่วมกับการเรียนรู้ภาษาโดยใช้เทคโนโลยี (TELL)

จากแผนภาพ รูปแบบการสอน มีความถูกต้องในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.60) และความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.75) และคู่มือการใช้รูปแบบมีความถูกต้องในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.60) และความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.57)

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียงภาษาไทยของนักศึกษาชาติพันธุ์ ก่อนและหลังใช้รูปแบบ

เมื่อนำคะแนนที่ได้จากการแบบทดสอบความสามารถในการออกเสียงภาษาไทยไปคำนวณเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างก่อนการใช้รูปแบบและหลังการใช้รูปแบบปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียงภาษาไทยก่อนและหลังใช้รูปแบบ

คะแนน	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย คะแนนเต็ม	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าความต่าง เฉลี่ย	t	p
	(220)					
ก่อนใช้รูปแบบ	11	174.64	20.17	10	5.34*	0.00
หลังใช้รูปแบบ	11	199.73	10.56			

$p^* < .05$

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสามารถในการออกเสียงภาษาไทยของนักศึกษาชาติพันธุ์หลังใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินความพึงพอใจหลังการใช้รูปแบบ

เมื่อนำผลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจไปคำนวณหาค่าเฉลี่ยปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจหลังการใช้รูปแบบ (n = 11)

องค์ประกอบ	ความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
ด้านผู้สอน	4.92	0.13	มากที่สุด
ด้านเนื้อหา	4.91	0.26	มากที่สุด
ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน	4.95	0.15	มากที่สุด
ด้านสื่อประกอบการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านการวัดและการประเมินผล	4.91	0.20	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยรวม	4.94	0.15	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าผลความพึงพอใจหลังการใช้รูปแบบรวมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบด้านที่ได้คะแนนสูงที่สุดคือ ด้านสื่อประกอบการสอน มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองมาเป็น ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.95$, S.D. = 0.00) ต่อมาเป็น ด้านผู้สอน มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.13) สุดท้ายคะแนนเท่ากันคือ ด้านเนื้อหา และด้านการวัดและการประเมินผล มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.26, S.D. = 0.20) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยของนักศึกษาชาติพันธุ์ที่พบ ได้แก่ ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ พบปัญหาการออกเสียงพยัญชนะมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.95 โดยพบมากในการออกเสียงพยัญชนะท้าย (ตัวสะกด) ที่เป็นเช่นนั้นเพราะภาษาปกากะญอไม่มีตัวสะกด ซึ่งใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการออกสร้างแบบฝึกออกเสียง รองลงมาเป็น การออกเสียงสระ พบร้อยละ 24.41 ลำดับสุดท้าย คือ การออกเสียงวรรณยุกต์พบร้อยละ 11.62 ส่วนปัญหาอื่นที่พบเป็น “ปัญหารวม” ที่เกิดจาก “การอ่านหนังสือไม่คล่อง” ไม่ใช่ปัญหาจากการออกเสียงไม่ชัดเจน พบร้อยละ 22.78
2. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดทางภาษาศาสตร์และแนวการสอนแบบเน้นประสบการณ์ร่วมกับการเรียนรู้ภาษาโดยใช้เทคโนโลยี (TELL) เพื่อแก้ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยในนักศึกษาชาติพันธุ์ ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 4) บทบาทผู้เรียนและผู้สอน และ 5) การวัดและประเมินผล มีความถูกต้องในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.60) และความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.75)
3. นักศึกษาชาติพันธุ์มีความสามารถในการออกเสียงภาษาไทยสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ความพึงพอใจโดยรวมของนักศึกษาชาติพันธุ์หลังการใช้รูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.15)

อภิปรายผล

1. ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยในนักศึกษาชาติพันธุ์ที่พบ ได้แก่ ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ โดยพบปัญหาการออกเสียงพยัญชนะมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.95 แบ่งเป็น พยัญชนะต้นเดี่ยว พยัญชนะต้นควบ และพยัญชนะท้าย (ตัวสะกด) พิจารณารายประเภทแล้วพบ “ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะท้าย” มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง /-n/ (แม่กน) และ /-ŋ/ (แม่กง) พบว่ามีลักษณะ “การแทนที่ของเสียง” ลักษณะเช่นนี้สอดคล้องกับ สุวัฒน์ เลี่ยมประวัตติ (2559) ที่ศึกษาปัญหาการออกเสียงภาษาไทยในกลุ่มชาติพันธุ์ชั้นประถมศึกษาตอนต้นเชื้อสาย

กะเหรี่ยงโป พบ “การแทนที่ของเสียง (Substitution)” ด้วยเช่นกัน ขณะที่ สุกัญญา เรืองจรรยา (2559) ศึกษาปัญหาการออกเสียงภาษาไทยในนักเรียนชาวไทยปกากะญอจัดว่าเป็น “การแทนที่หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย” และเมื่อพิจารณาเพิ่มเติมแล้วพบว่า “การแทนที่ของเสียง” นี้มีลักษณะที่เป็นการ “สลับที่กัน” เช่น ออกเสียง “ร่ว่ง” เป็น “ร่วน” (แม่ง เป็น แม่งน) ขณะเดียวกันก็ออกเสียง “หม่น” เป็น “หม่ง” (แม่งน เป็น แม่ง) ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ยังพบ “การสลับที่กัน” นี้ ในมาตราอื่นด้วย ได้แก่ /-t/ (แม่งด) และ /-k/ (แม่งก) นอกจากนี้แล้วยังพบปัญหา “การไม่ออกเสียงพยัญชนะท้าย” ด้วย เช่น ออกเสียง “เรื่อน” เป็น “เรือ” ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ (2559) ที่ระบุว่าเป็น “การไม่ออกเสียงในเสียงที่ต้องการ (Omission)” และสอดคล้องกับ สุกัญญา เรืองจรรยา (2559) ที่ระบุว่าเป็น “การตัดหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย”

ในส่วนของ “ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะต้นเดียว” เป็นปัญหารองลงมาพบ /r/ เป็น /l/ มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ (2559) พบการแทนที่เสียงพยัญชนะต้น ร สูงถึงร้อยละ 83.15 และสอดคล้องกับ Nguyen (2024) ที่ศึกษาปัญหาการออกเสียงภาษาไทยในผู้เรียนชาวเวียดนามที่เรียนภาษาไทย พบมีการออกเสียงพยัญชนะต้น ร เป็น ล ซึ่งเมื่อพิจารณาปัญหานี้เพิ่มเติม พบว่าเป็นปัญหาในผู้เรียนชาวไทยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ด้วยเช่นกัน สาเหตุน่าจะเป็นเพราะความคุ้นชินกับออกเสียงพูดในชีวิตประจำวัน ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า การออกเสียง /r/ เป็น /l/ นั้นพบได้ทั่วไปทั้งในกลุ่มผู้เรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ และกลุ่มผู้เรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง สำหรับปัญหาการออกเสียงพยัญชนะพบน้อยที่สุด คือ “พยัญชนะต้นควบ” พบ “การแทนที่ของเสียง” ในบางเสียง ทั้งนี้ยังพบข้อสังเกตที่น่าสนใจคือพบ “การแยกพยางค์” เช่น ออกเสียง “ผลิ” เป็น “พะ-หลิ” เกิดจาก “อ่านออกเสียงผิด” เพราะอ่านไม่คล่อง สอดคล้องกับสุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ (2559) ที่พบว่าเป็น “การแยกพยางค์ผิด (Parsing)” จัดว่า “ปัญหาร่วม” เกิดจากการอ่านที่ไม่แม่นยำ

สำหรับปัญหาการออกเสียงสระ คิดเป็นร้อยละ 24.41 ของปัญหาทั้งหมด แบ่งเป็น สระเดี่ยว และ สระประสม เมื่อพิจารณารายประเภท พบ “ปัญหาการออกเสียงสระเดี่ยว” มากที่สุด โดยพบในลักษณะ “การสลับที่กัน” ระหว่าง “สระเสียงสั้น” และ “สระเสียงยาว” พบออกเสียง /a:/ (สระอา) เป็น /a/ (สระอะ) เช่น ออกเสียง “การ” เป็น “กัน” ขณะเดียวกันพบว่าการออกเสียง /a/ (สระอะ) เป็น /a:/ (สระอา) ด้วยเช่นกัน เช่น ออกเสียง “เฉไฉ” เป็น “เฉฉาย” สอดคล้องกับ สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ (2559) พบปัญหาการแทนที่เสียงสระ ซึ่งเป็น “สระเสียงสั้น” และ “สระเสียงยาว” ด้วยเช่นกัน ในส่วนนี้ สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ ระบุเพิ่มเติมว่า ภาษากะเหรี่ยง (ปกากะญอ) มีใช้ “สระเดี่ยว” แต่ไม่มีการแยกประเภทเป็น “สระเสียงสั้น” และ “สระเสียงยาว” ดังนั้นผู้เรียนชาติพันธุ์จึงอาจเกิดความสับสนได้ ในส่วนของ “สระประสม” พบ “การแทนที่ของเสียง” ในสระประสมบางเสียงด้วย คือ /ua:/ (สระเอือ) เป็น /e:/ (สระเอ) เช่น ออกเสียง “เรื้อย” เป็น “เร้ย” สังเกตว่าผู้เรียนเลือกออกเสียงเพียงแค่ “สระเอ” เท่านั้น อาจเป็นเพราะออกเสียงง่ายกว่า “สระเอือ” ที่เป็นการประสม 2 เสียง (อือ+อา)

สำหรับปัญหาการออก “เสียงวรรณยุกต์” พบ “น้อยที่สุด” ในการออกเสียงทั้งหมด พบเพียง ร้อยละ 11.62 โดยพบการแทนที่เสียงวรรณยุกต์สามัญ และเสียงจัตวาปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง ซึ่งองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาปัญหาการออกเสียงภาษาไทยในนักศึกษาชาติพันธุ์ดังกล่าวสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

2. การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดทางภาษาศาสตร์และแนวการสอนแบบเน้นประสบการณ์ร่วมกับการเรียนรู้ภาษาโดยใช้เทคโนโลยี (TELL) เพื่อแก้ปัญหการออกเสียงภาษาไทยในนักศึกษาชาติพันธุ์ ที่พัฒนาขึ้นมี 5 องค์ประกอบตามที่สังเคราะห์จาก Joyce, Weil & Calhoun (2015) ทิศนา แคมมณี (2566) ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 4) บทบาทผู้เรียนและผู้สอน และ 5) การวัดและประเมินผล รูปแบบการสอนมีความถูกต้องในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.60) และความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.75) โดยการประเมินดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากการศึกษาปัญหา ทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ ผลจากแบบวัดความสามารถซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลปัญหาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มผู้เรียนจริง ทำให้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนารูปแบบการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน จากผลดังกล่าวนี้สอดคล้องกับ ณัฐรดา คณารักษ์, นเรศ ชันธะรี และชวนคิด มะเสนะ (2567, น. 60) พัฒนารูปแบบการเสริมพลังการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีดำเนินการ 4) การประเมินผล และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ โดยที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ใน “ระดับมาก” เช่นกัน เมื่อพิจารณางานวิจัยดังกล่าวแล้วพบว่ารูปแบบประกอบด้วย 5 องค์ประกอบเช่นกัน ในส่วนของด้านที่ 5 “เงื่อนไขความสำเร็จ” กล่าวถึง ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียนมีลักษณะเช่นเดียวกับด้านที่ 4 “บทบาทผู้เรียนและผู้สอน” นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธัญญ์วิทธิ คำผิง, ไพรวลัย โคตรตะ และชวนคิด มะเสนะ (2567, น. 77) พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดมัธยมศึกษา ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 4) แนวการประเมินรูปแบบ และ 5) เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ ซึ่งมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด

3. ความสามารถในการออกเสียงภาษาไทยของนักศึกษาชาติพันธุ์หลังใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเพราะรูปแบบได้รับการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนนำไปใช้กับกลุ่มทดสอบ (Try out) นำผลที่ได้มาปรับปรุง แล้วจึงนำไปทดลองใช้จริง ทำให้สามารถนำไปใช้แก้ปัญหการออกเสียงภาษาไทยในนักศึกษาชาติพันธุ์ได้จริง ทั้งนี้ในการพัฒนารูปแบบการสอนนี้ ประกอบด้วย 3 แนวคิดสำคัญ ได้แก่ แนวคิดภาษาศาสตร์ แนวการสอนแบบเน้นประสบการณ์ และการเรียนรู้ภาษาโดยใช้เทคโนโลยี เมื่อศึกษาผลการใช้แนวคิดดังกล่าวพบว่ามีความสอดคล้องกับผลการใช้รูปแบบด้วยเช่นกัน

ดังที่สังเกตได้จากงานวิจัยของ โชคศิริภักดิ์ ธนเศรษฐวัฒนา, จารุวรรณ เบญจาทิกุล, สมเกียรติ รักษมณี และพรสวรรค์ สุวรรณ (2561, น. 291) พัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ พบว่า นักเรียนชาติพันธุ์มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในส่วนของ “แนวการสอนแบบเน้นประสบการณ์” พบผลการใช้รูปแบบที่สอดคล้องดังที่ บุญล้อม ดั่งวิเศษ และมนสิข สิริสมบูรณ์ (2560, น. 78) พัฒนารูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตนักศึกษาครู พบว่า นักศึกษามีทักษะชีวิตหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับผลการใช้ “การเรียนรู้ภาษาใช้เทคโนโลยี (TELL)” สอดคล้องกับ งานวิจัยของ มงคลไชย เทียนสุตินนท์ และวันเพ็ญ ภูมิรินทร์ (2565, น. 123) ที่ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ภาษา (TELL) ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบเน้นงาน (TBLT) พบว่า นักศึกษามีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลความพึงพอใจโดยรวมของนักศึกษาชาติพันธุ์หลังการใช้รูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบด้านที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสื่อประกอบการสอน มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมาเป็น ด้านวิธีการจัดการเรียนการสอน มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.95$, S.D. = 0.00) ต่อมาเป็นด้านผู้สอน มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$, S.D. = 0.13) ลำดับสุดท้ายมีคะแนนเท่ากัน คือ ด้านเนื้อหาและด้านการวัดและการประเมินผล มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.26, S.D. = 0.20) โดยการประเมินดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องจากการเรียนรู้ภาษาโดยใช้เทคโนโลยี (TELL) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เข้าถึงทรัพยากรได้โดยง่ายผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ทโฟนได้ทุกที่ทุกเวลา ผู้วิจัยพัฒนาสื่อเพิ่มเติมที่หลากหลายได้แก่ คลิปวิดีโอ YouTube และแบบฝึกหัดออนไลน์ใน Liveworksheets ผู้เรียนจึงให้คะแนนสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง สอดคล้องกับ มงคลไชย เทียนสุตินนท์ และวันเพ็ญ ภูมิรินทร์ (2565) ที่ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ภาษา (TELL) ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบเน้นงาน (TBLT) พบว่า “นักศึกษาชื่นชอบและต้องการใช้ TELL ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอีก” มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.66) ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ในกรณีที่ใช้เวลาจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน หากผู้เรียนมาจากหลายสาขาวิชาบางครั้งหาเวลาเรียนที่มีเวลาตรงกันค่อนข้างยาก ทำให้ต้องนัดเวลาเรียนช่วงเย็น

1.2 เนื่องจากในรูปแบบการเรียนการสอนมีการใช้เทคโนโลยีค่อนข้างมาก บางครั้งอาจพบปัญหาอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป คือ การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดทางภาษาศาสตร์และแนวการสอนแบบเน้นประสบการณ์ร่วมกับแนวคิดเกมมิฟิเคชัน (Gamification) เพื่อแก้ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยในผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เพราะผู้เรียนชอบการเรียนรู้จากเกมดังนั้นแนวคิดเกมมิฟิเคชันจึงน่าจะใช้ได้ดี

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา นาคสกุล. (2559). *ระบบเสียงภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กึ่งกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล. (2561). กลวิธีการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. *วารสารศิลปศาสตร์*, 18(2), น. 164-178.
- โชคศิริภักดิ์ ธนเศรษฐวัฒนา, จารุวรรณ เบญจาทิกุล, สมเกียรติ รักษมณี และพรสวรรค์ สุวรรณ. (2561). นวัตกรรมแก้ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษากลุ่มชาติพันธุ์อ่าข่าในจังหวัดเชียงราย. *รมยสาร*, 16(1), น. 273-301.
- ณัฐดา คณารักษ์, นเรศ ชันธะรี และชวนคิด มะเสนะ. (2567). รูปแบบการเสริมพลังการปฏิบัติงานของครูในการจัดการเรียนรู้โรงเรียนเอกชน. *วารสารราชพฤกษ์*, 22(1), น. 50-64.
- ทิตนา แชมมณี. (2566). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญ์วิรทธิ์ คำผิง, ไพรวลัย โคตรตะ และชวนคิด มะเสนะ. (2567). รูปแบบการจัดการศึกษาระบบทวิศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 13. *วารสารราชพฤกษ์*, 22(2), น. 67-81.
- บุญล้อม ด้วงวิเศษ และมนสิข สิริธสมบุญ. (2560). การพัฒนารูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ. *สัปดาห์: วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.)*, 23(1), น. 67-84.
- บุญยเสนอ ตรวิเศษ. (2561). *ภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนภาษาไทย*. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- มงคลไชย เทียนสุตินนท์ และวันเพ็ญ ภูมิรินทร์. (2565). การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนภาษา (TELL) ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบเน้นงาน (TBLT) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในสื่อโฆษณา และส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสมัครงาน. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 19(1), น. 114-131.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2563). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วัชรพล วิบูลยศรีน. (2563). *การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ: แนวคิดสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- สุกัญญา เรืองจรูญ. (2559). การวิเคราะห์ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชาวไทย ปากะญอ ตำบลตะนาวศรีจังหวัดราชบุรี. *วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 38(2), น. 71-81.
- สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ. (2559). ปัญหาการออกเสียงคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ตอนต้น เชื้อสายกะเหรี่ยงและมอญ จังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารวรรณวิทัศน์*, 15(ฉบับพิเศษ), น. 319-344.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย. (2559). *เสน่ห์เชียงรายหลากหลายชาติพันธุ์*. เชียงใหม่: มหานทีแมกกาซีน.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2560). *รวมบทความวิจัยทางภาษาศาสตร์สังคมและภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Budhai, S. S., & Skipwith, K. (2017). *Best practices in engaging online learners through active and experiential learning strategies*. New York: Routledge.
- Hubbell, E. R., & Goodwin, B. (2019). *Instructional models: Doing the right things right*. Denver, CO: McREL International.
- Joyce, B., Weil, M., & Calhoun, E. (2015). *Models of teaching* (9th ed.). Boston: Pearson.
- Park, E. (2022). An examination on EFL preservice teachers' development of Core Competencies Through Technology-Enhanced Language Learning. *Journal of Language Teaching and Research*, 13(4), pp. 697-706.
- Nguyen, K. Y. (2024). An approach to tackle pronunciation errors in Thai language among Vietnamese students by linguistic and speech recogniton. In H P. Vu Phi , A. Lian & An. Lian (Eds.), *Proceedings of the 20th International Conference of the Asia Association of Computer-Assisted Language Learning (AsiaCALL 2023)* (pp. 85-93). Da Nang: Curran Associates.
- Walker, A., & White, G. (2013). *Technology enhanced language learning connecting theory and practice*. Oxford: Oxford University Press.